

Bi

( )

musavi_ebrahim@yahoo.co.uk :

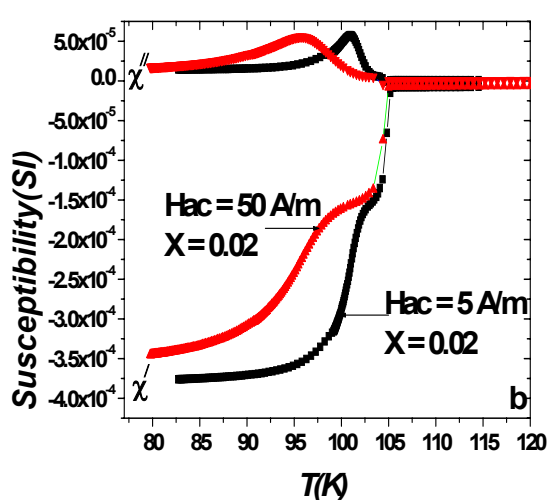
	x = ۰/۰	۰/۰۲	۰/۰۴	۰/۰۶	$\text{Bi}_{1/64-x}\text{Pb}_{x/36}\text{Cd}_x\text{Sr}_7\text{Ca}_7\text{Cu}_7\text{O}_y$ (BPCSCCO)
Bi ۲۲۲۳					EDX SEM XRD
۲۷۰		Bi ۲۲۲۳			Bi ۰/۰۴

اولین بار با آلیاژ کادمیوم به جای Bi در ابررسانای $\text{Bi}_{1/64-x}\text{Pb}_{x/36}\text{Cd}_x\text{Sr}_7\text{Ca}_7\text{Cu}_7\text{O}_y$ که در آن ۰/۰۶ و ۰/۰۴، مغناطیسی آنها اندازه‌گیری گردید. به منظور بررسی ریزساختارها، با گرفتن الگوهای پراش اشعه X، تصاویر SEM و EDX، ریزساختار نمونه‌ها مورد بررسی قرار گرفت.

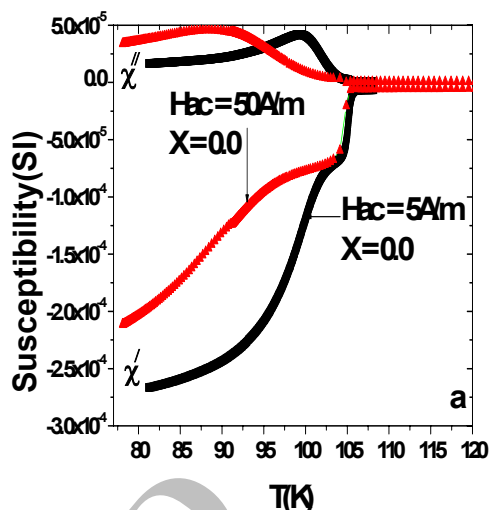
برای ساخت نمونه‌های $\text{Bi}_{1/64-x}\text{Pb}_{x/36}\text{Cd}_x\text{Sr}_7\text{Ca}_7\text{Cu}_7\text{O}_y$ مقادیر معینی از پودرهای اولیه، CuO ، CaCO_3 ، SrCO_3 ، CdO و PbO با درجه خلوص بالا با نسبت‌های وزنی مناسب وزن شدند. پس از مخلوط کردن، پودرها به مدت یک ساعت آسیاب شدند. سپس اقدام به ساخت نمونه‌هایی با مقادیر کادمیوم ۰/۰۶ و ۰/۰۴، ۰/۰۲، ۰/۰۰ گردید. برای پیشگیری از تشکیل

ابررسانای پایه بیسموت دارای سه فاز اصلی به صورت $\text{Bi}-2201$ ، $\text{Bi}-2212$ و $\text{Bi}-2223$ است. در بین این فازها، فاز $\text{Bi}-2223$ با دمای گذار بالاتر و توانایی آن در عبور جریان الکتریکی مورد توجه است [۱ و ۲]. برای تهیه نمونه ابررسانایی که دارای درصد بیشتر فاز $\text{Bi}-2223$ نسبت به سایر فازهای اصلی باشد شیوه‌های متفاوتی پیشنهاد شده است. از آن جمله می‌توان فرایند پخت آرام و طولانی [۳ و ۴]، استوکیومتری عناصر با دقت زیاد [۵]، نوع و مقدار آلیاژ نمونه توسط اتم‌های دیگر [۶، ۷] و دمای کلوخه‌سازی [۸] را نام برد. در این مقاله برای تهیه نمونه‌ها از هر یک از این شیوه‌ها استفاده شده است تا بتوان شرایط تشکیل فاز $\text{Bi}-2223$ را فراهم نمود. در این مقاله، با توجه به شرایط مطلوب جانشین سازی [۹] انتظار می‌رود با آلیاژ کادمیوم به جای Bi به توان درصد فاز $\text{Bi}-2223$ را افزایش داد. به همین خاطر برای

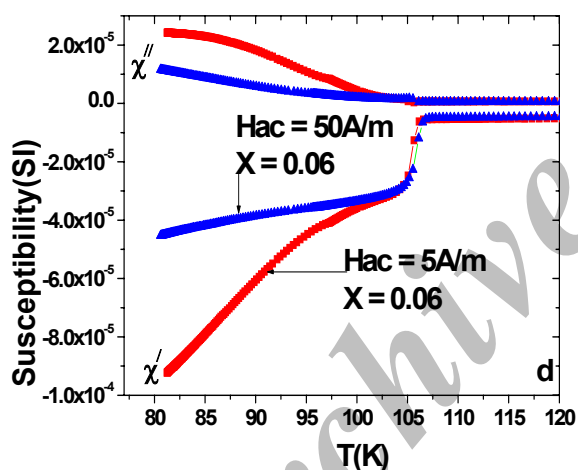

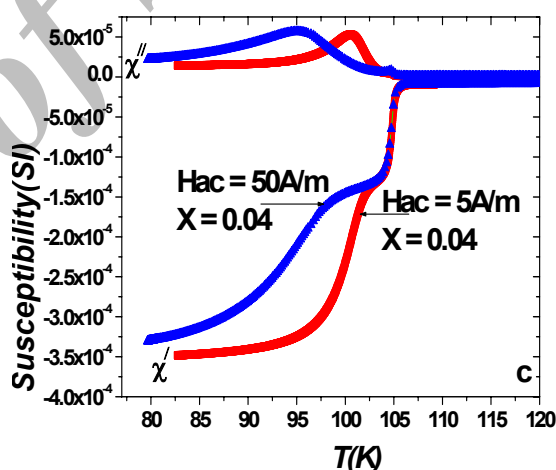
شکل ۲ (b). منحنی تغییرات پذیرفتاری مغناطیسی نمونه ابررسانای $\text{Bi}_{1/64-x}\text{Pb}_{x/36}\text{Cd}_x\text{Sr}_1\text{Ca}_2\text{Cu}_2\text{O}_y$ با $x = 0.02$ و زمان پخت 270°C ساعت بر حسب دما به ازای میدان‌های 5 A/m و 50 A/m .

شکل ۲ (a). منحنی تغییرات پذیرفتاری مغناطیسی نمونه ابررسانای $\text{Bi}_{1/64-x}\text{Pb}_{x/36}\text{Cd}_x\text{Sr}_1\text{Ca}_2\text{Cu}_2\text{O}_y$ با $x = 0.0$ و زمان پخت 270°C ساعت بر حسب دما به ازای میدان‌های 5 A/m و 50 A/m .

شکل ۲ (d). منحنی تغییرات پذیرفتاری مغناطیسی نمونه ابررسانای $\text{Bi}_{1/64-x}\text{Pb}_{x/36}\text{Cd}_x\text{Sr}_1\text{Ca}_2\text{Cu}_2\text{O}_y$ با $x = 0.06$ و زمان پخت 270°C ساعت بر حسب دما به ازای میدان‌های 5 A/m و 50 A/m .

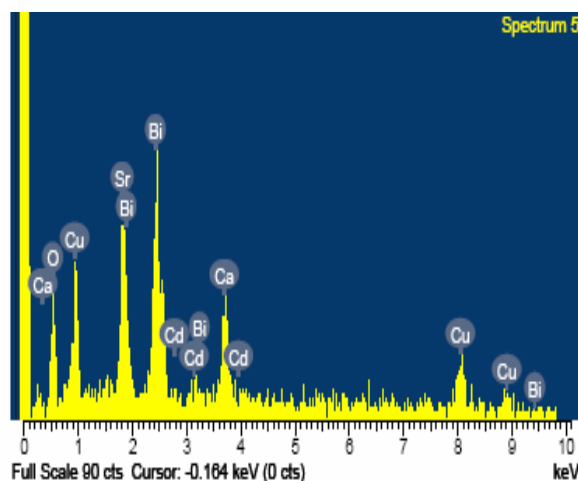

شکل ۲ (c). منحنی تغییرات پذیرفتاری مغناطیسی نمونه ابررسانای $\text{Bi}_{1/64-x}\text{Pb}_{x/36}\text{Cd}_x\text{Sr}_1\text{Ca}_2\text{Cu}_2\text{O}_y$ با $x = 0.04$ و زمان پخت 270°C ساعت بر حسب دما به ازای میدان‌های 5 A/m و 50 A/m .

امر نشان دهنده کاهش اتلاف پس ماند است.

شکل ۲ (a) منحنی تغییرات پذیرفتاری مغناطیسی نمونه ابررسانای $\text{Bi}_{1/64-x}\text{Pb}_{x/36}\text{Cd}_x\text{Sr}_1\text{Ca}_2\text{Cu}_2\text{O}_y$ با $x=0.0$ و زمان پخت 270°C ساعت بر حسب دما به ازای میدان‌های 5 A/m و 50 A/m مشاهده می‌شود که پایداری فاز $\text{Bi}_{1-2x}\text{Pb}_x\text{Ca}_2\text{Cu}_2\text{O}_y$ نسبت به افزایش

شکل‌های ۲ (a)، (b)، (c)، (d) پذیرفتاری مغناطیسی نمونه‌هایی با مقادیر کادمیوم 0.0 ، 0.02 ، 0.04 و 0.06 در میدان‌های مغناطیسی مختلف با زمان پخت 270°C ساعت را نشان می‌دهند. از این شکل‌ها ملاحظه می‌گردد که گذار فاز میان دانه‌های شدیداً به دامنه میدان مغناطیسی ac وابسته است. کاهش میدان باعث انتقال تیزتر و باریک شدن قله بخش موهومی می‌شود، که این

شکل ۳. تصویر EDX از نمونه‌ای با مقدار کادمیوم $x = 0/04$ با زمان پخت ۲۷۰ ساعت.

با استفاده از دستگاه پذیرفتارسنج، پذیرفتاری مغناطیسی نمونه‌های ابررسانای $\text{Bi}_{1-x}\text{Pb}_x\text{Cd}_x\text{Sr}_y\text{Ca}_z\text{Cu}_w\text{O}_y$ اندازه‌گیری گردید. با محاسبه درصد فازها و پذیرفتاری مغناطیسی نمونه‌ها مشخص گردید که با افزایش مقدار کادمیوم تا $x = 0/04$ درصد فاز $\text{Bi} - 2223$ ، پیوند بین دانه‌ای و پایداری نمونه‌ها نسبت به افزایش میدان مغناطیسی افزایش و برای مقادیر کادمیوم $x > 0/04$ کاهش می‌یابد به طوری که بهترین نمونه، نمونه با مقدار کادمیوم $x = 0/04$ و زمان پخت ۲۷۰ ساعت می‌باشد.

میدان مغناطیسی در نمونه با مقدار کادمیوم $x = 0/04$ بهتر از سایر نمونه‌ها می‌باشد. علت این پایداری، آن است که پیوند بین دانه‌ای در نمونه با مقدار کادمیوم $x = 0/04$ قوی‌تر بوده و با افزایش میدان، پیوند بین دانه‌ای در این نمونه نسبت به سایر نمونه‌ها کمتر تخریب می‌شود. نتایج آزمایش EDX از نمونه‌ها که یک نمونه از آنها در شکل ۳ نشان داده شده است، مشاهده می‌شود که هیچ گونه ناخالصی در نمونه‌ها وارد نشده است.

۷. سید ابراهیم موسوی قهفرخی، مرتضی زرگرشوستری و منصور فرید، کنفرانس فیزیک ایران (۱۳۸۶) ۳۳۵.
8. T Uzumaki, K Yamanaka, N Kamehara and K Niwa, *Appl. Phys. Lett.* **54** (1989) 2253.
9. W Hume, "The Structure of Metals and Alloys", London (1969).
10. S Chikazumi, and S H Charap, "Physics of Magnetism", John Wiley, New York (1964).
۱۱. سید ابراهیم موسوی قهفرخی، مرتضی زرگرشوستری، مجله پژوهش فیزیک ایران، ۹، شماره ۱، ۴۹ (۱۳۸۸).

1. J Passai, M Lahtinen, J T Eriksson and M Polak, *Physica C* **259** (1996) 1.
2. M Ishizuka, and J Sakuraba, *Physica C* **433** (2006) 173.
3. J M Trascon, W R Mckinnon, P Barboux, D M Hwang and G W Hull, *Phys. Rev. B* **38** (1988) 8885.
4. T Hatano, K Aota, S Ikeda, K Nakamura and K Ogawa, *Jpn. J. Appl. Phys.* **27** (1988) L2055.
5. Y T Huang, C Y Shei, W N Wang, C K Chiang and W H Lee, *Physica C* **169** (1990) 27.
6. M Zargar Shoushtari, M R Kashian and H Yazdani, *Physica B* **321** (2002) 305.